

หญิงชาวเล

หญิงชาวเล¹

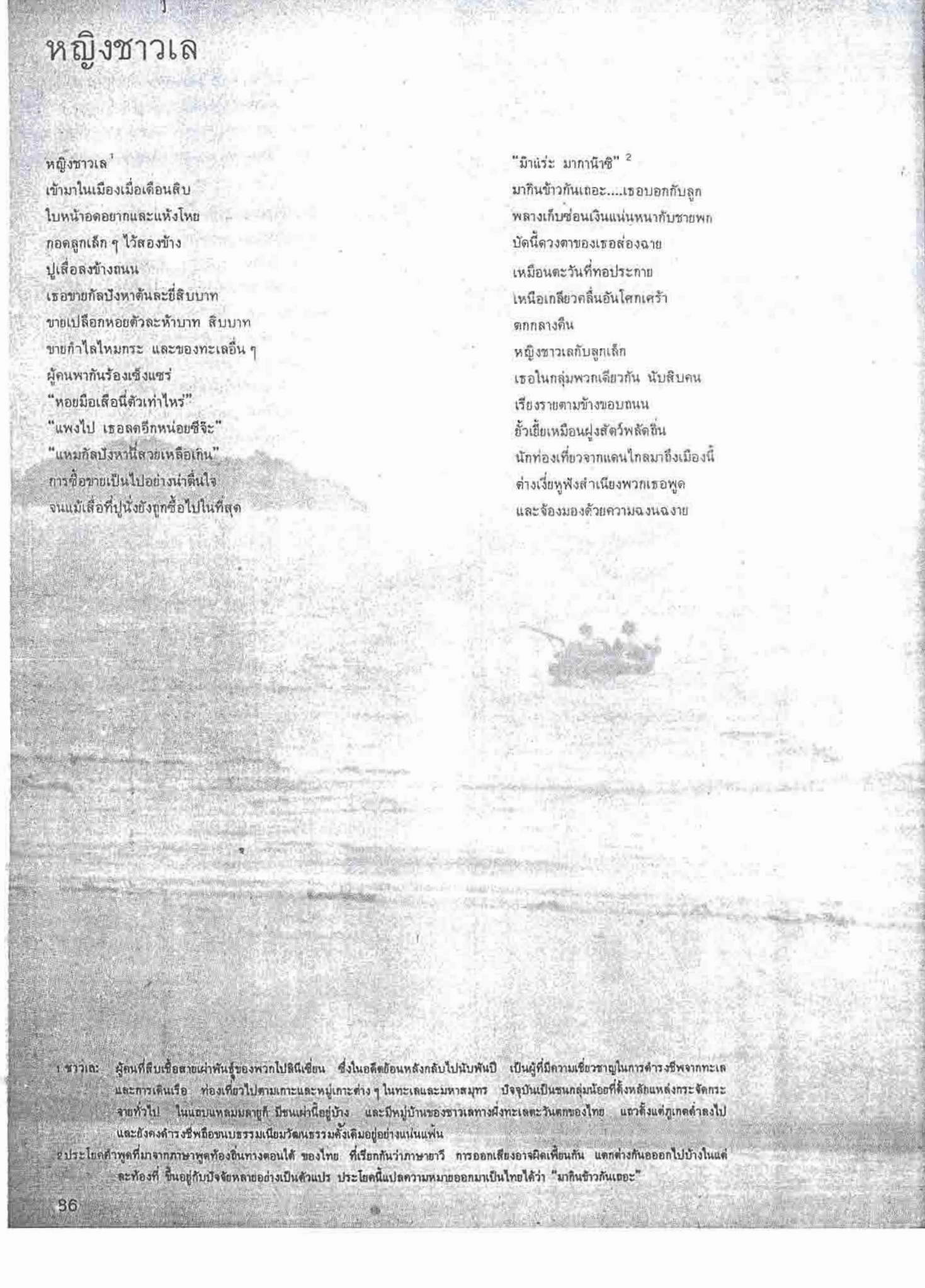
เข้ามาในเมืองเมื่อเดือนสิบ
โบหน้าดอกยางและแห้งโหย
กอดลูกเล็ก ๆ ไว้สองข้าง
ปูเสื่อลงข้างถนน
เธอขายกัลปังกาตันและยี่สิบบาท
ขายเปลือกหอยตัวละห้าบาท สิบบาท
ขายกำไลไหมกระ และของทะเลอื่น ๆ
ผู้คนพากันร้องแซ่ซำ
“หอยมือเสือนี้ตัวเท่าไร”
“แพงไป เธอลดอีกหน่อยซีจ๊ะ”
“แหมกัลปังกาตันสวยเหลือเกิน”
การซื้อขายเป็นไปอย่างน่าตื่นใจ
จนแม่เสือที่ปูนั่งยังถูกซื้อไปในที่สุด

“มีน้ำระ มากาน้ำซี”²

มากินข้าวกันเถอะ...เธอบอกกับลูก
พลงเก็บช้อนเงินแน่นหนาเก็บขายพก
บัดนี้ดวงตาของเธอส่องฉาย
เหมือนตะวันที่ทอประกาย
เหนือกะลี่ยวคลื่นอันโศกเศร้า
ตกกลางคืน
หญิงชาวเลกับลูกเล็ก
เธอในกลุ่มพวกเดียวกัน นับสิบคน
เรียงรายตามข้างขอบถนน
ยิวเยี้ยเหมือนฝูงสัตว์พลัดถิ่น
นักท่องเที่ยวจากแดนไกลมาถึงเมืองนี้
ต่างเจียหูฟังสำเนียงพวกเธอพูด
และจ้องมองด้วยความฉงนฉงาย

1 ชาวเล: ผู้คนที่สืบเชื้อสายเผ่าพันธุ์ของพวกโปลินีเซียน ซึ่งในอดีตย้อนหลังกลับไปนับพันปี เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการดำรงชีพจากทะเลและการเดินเรือ ท่องเที่ยวไปตามเกาะและหมู่เกาะต่างๆ ในทะเลและมหาสมุทร ปัจจุบันเป็นชนกลุ่มน้อยที่ตั้งหลักแหล่งกระจัดกระจายทั่วไป ในแถบแหลมมลายูที่มีชนเผ่านี้อยู่บ้าง และมีหมู่บ้านของชาวเลทางฝั่งทะเลตะวันตกของไทย แคว้นดังกล่าวตั้งไปและยังคงดำรงชีพถือขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมดั้งเดิมอยู่อย่างแน่นแฟ้น

2 ประโยคคำพูดที่มาจากภาษาพูดท้องถิ่นทางตอนใต้ของไทย ที่เรียกกันว่าภาษาชวา การออกเสียงอาจผิดเพี้ยนกัน แตกต่างกันออกไปบ้างในแต่ละท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างเป็นตัวแปร ประโยคนี้แปลความหมายออกมาเป็นไทยได้ว่า “มากินข้าวกันเถอะ”

อย่า
ใคร
ตลอด
มีเว
เพื่อ
ตลอด
มีเว
ผ้าค
เพื่อ
ในง
เรีย

อย่าแปลกใจเลย

ใคร ๆ ก็อาจเคยได้ฟังเรื่องราวเช่นนี้มาบ้าง

ตลอดปีอันยาวนาน

มีเวลาครั้งหนึ่ง ที่สัตว์บางชนิดอพยพย้ายถิ่น

เพื่อแสวงหาอาหารไม่ให้ตนเองอดตาย

ตลอดปีอันยาวนานเช่นนี้

มีเวลาครั้งเดียว ที่ชาวเลละถิ่นฐานหมู่เกาะของตน

ฝ่าคลื่น ฝ่าพายุมาขึ้นฝั่ง

เพื่อร่วมพิธีชิงเปรต

ในงานบุญเดือนสิบของคนบนแผ่นดิน

เรียกกันว่า "พิธีชิงเปรต"

หญิงชาวเล พาลูกไปพร้อมกับตุ๊กกระสอบเก่า ๆ

เธอလာเข้าแย่งชิงสิ่งไปรยทาน

ขณะที่ลูกช่วยจับปากถุงด้วยมืออันสั่นเทา

"ขนมพอง" สีขาว สีเหลือง สีแดง

ที่ปนมากับเม็ดทรายดิน

"ขนมลา" รูปเดือนเสี้ยว

ที่หักป็นเป็นขุมอยู่ในมือ

แต่เมื่อยึดลงกระสอบแล้ว

ผีเปรตที่อดโงะก็ไม่สามารถที่จะบีบแย่ง

จากมืออันแข็งแรงและหิวกระหายของแม่ลูก

และบัดนี้.....

งานบุญเดือนสิบของคนบนแผ่นดิน ผ่านไปแล้ว

คนให้ทานทำบุญต่างรู้สึกปลาบปลื้ม

หญิงชาวเลกับลูกเล็ก ๆ

ได้ขนมเต็มกระสอบกลับไปสู่หมู่เกาะ

แต่ปีหนึ่งเธอชิงเปรตได้เพียงครั้งเดียว

วันเวลาอันอดอยากทุกซีกซอกที่เหลืออยู่

พวกผีเปรตมันมีชัยชนะต่อเธอ

นิรนาม เดินดิน